

KÜLTÜR TARİHİ

2-ÜNİTE

İLK ÇAĞLAR, İLK KÜLTÜRLER

TARİH ÖNCESİ DÖNEM :

1-Paleolitik (Eski Taş) Dönemi:

- İlk insanlar avcı ve toplayıcı olarak yaşamışlardır. Sığınmak için mağara veya kayaları kullanmışlardır. Avlanmak için aletler üretmeye başladılar. Vahşi bir hayat sürmüşler, klan olarak yaşadılar. Ölülerini düzenli bir şekilde gömdüler,
- Ateş bu dönemde bulunmuştur.

2- Neolitik (Yeni Taş) Dönemi

- Tarım yapmaya başladılar. Tarıma bağlı yerleşik hayata geçmişlerdir. İlk köyler kuruldu. Çatalhöyük bu tarz yerleşime örnektir. Çanak çömlek üretimini geliştirmişler. Klan olarak yaşamaya devam etmişler. Saban bulunmuştur.
- İnsanlar ilk kültür eserlerini, taş ahşap kemi ve topraktan yapmışlardır.

İ kullanımı daha sonra

Bakır, Altın Gümüş, Tunç, en son Demir,

İ kullanımı önemli bir kültürel adımdır. Tekerlek bulunmuştur. Taşımacılık yapmışlardır.

MEZAPOTAMYA :

- Erken gelişmiş kültürler Mezopotamya da görülmeye başlamıştır. Büyük şehirler kurulmuştur. Mimarlık gelişmiş taş ve tuğla kullanılmıştır. Kent devletleri ortaya çıkmıştır. Tüccarlar ortaya çıkmış ticaret gelişmiş. Tunç çağlarında yazı keşfedilmiştir

Sümerler :

- Tapınaklar Şehrin Merkezidir. her şeyin sahibi Tanrı ve Onun adına şehri yöneten Rahiptir. Şehirleri geliştirmek için Su Kanallarını geliştirmişlerdir. Çivi Yazısını kullanımlardır Yazılı Belgeler genellikle ekonomik konuları içermektedir.
- Gılgamış Destanı (Uruk Kralı Gılgamışın Enkidu yla dost oluşunu ve Enkidu nun ölümünden sonra beyhude ölümsüzlüğe ulaşma serüvenini, ölümsüzlüğe erişmeyince de insanın yaptıklarıyla yaşayacağını dile getirir) Mitolojik Anlatımlar, Bilgelik

İçeren Metinler, önemli Kültürel Eserleridir.

- İlk devlet arşivleri Mezopotamya da Çivi Yazılı Tabletlerle kurulmuştur. Gılgamış destanı bu arşivlerde ele geçmiştir.

Akadlar :

- Sümerlerin varlığına son vermişler , Sümerlerden farklı bir kültüre sahip değillerdir. Tanrı ve Kral kavramını ayırmışlardır. Kral Kanun yapıcıdır Devlet sistemin kurucusu ve denetleyicisidir.

Babiller :

- Küçük krallıkları toplayarak Mezopotamya da yeni bir birlik oluşturmuşlardır. Hamburabi Kanunları kayda alınmış ilk devlet yasalarıdır. Hamburabi fatih, diplomat ve yasa koyucudur.

Asurlar :

- Anadolu da Ticaret Kolonileri kurmuşlardır. Dünya medeniyetine en önemli katkıları savaş silahlarını geliştirmiş ve ordu kurmuşlardır.
- Dünyanın 7 harikasından biri olan Babil Asma Bahçeleri vardır. Altını değerli maden olarak kabul eden ilk devlettir.

MISIR, SURİYE-FİLİSTİN , İRAN –ELAN KÜLTÜRLERİ

Mısırlılar :

- Aşağı ve yukarı olmak üzere ikiye ayrılır. M.Ö 3000 ve 2000 yılları Eski İmparatorluk dönemin Piramitler dönemidir.
- Piramitler Öldükten sonra ki hayatı simgeleyen,Mumyalanan Firavunun gücünü simgeler.
- Mısırlılar Batı Sanatını Mimari ve heykeltıraşla etkilemişlerdir.
- Matematikte sayı ve Hesaplama sistemlerini geliştirmişler, 1 saat 60 dk olarak hesaplamışlar. Ay takvimini kullanarak ay kavramını geliştirmişlerdir. Böylece ilk takvim mısırdaki düzenlenmiştir.Bu takvim düzeltilerek günümüzde Grogoryen takvimi kullanılmaktadır

Suriye-Filistin :

- Neolitik Devrim yaşanmıştır. 12 işaretten oluşan Fenike Yazısı keşfedilmiştir. Hristiyanlık bu topraklarda başlamıştır.

Günümüz alfabesinin temelini Fenike kültürü oluşturur.

İran –Elam :

- Sümer kültürünün devamı olup çivi yazısını kullanmışlardır.
- Bölge ve Eyalet olarak belirlenen Toprak parçalarına Satrap adı verilen valiler yerleştirmişlerdir.

ANADOLU KÜLTÜRLERİ :

Hititler :

- Çivi yazıyı ve hiyeroglif yazı benimsenmiştir. Kadeş Anlaşması tarihte belgelenmiş ilk yazılı anlaşmadır. Demir ticareti gelişmiş, Başkent Hattuşaş iç kale ve dış kale olarak üzere ikiye ayrılır. Tanrı ve Tanrıça hayvan figürlerinin üstünde betimlenmiştir.

Mittaniler :

- Savaş sanatında süvari yani atlı at arabasını kullanımını ilk kez dünya kültürüne kazandırmışlardır.
- Çatalhöyük Neolitik Döneme aittir, Burası yeryüzünün ilk parlak uygarlıklarındandır.

Urartular :

- Çivi yazısını kullanmışlardır.

İ işçiliğinde oldukça ilerlemişlerdir. Anıt mezarlar yaparak öldükten sonra ki hayata inanmışlardır, su setleri oluşturarak suyu depolamayı ve kullanmayı planlamışlardır.

Frigler :

- Kralları gordios ünlü ‘GORDİOS düğümü’nü yapan kişidir.Büyük İskender bir kılıç darbesiyle düğümü çözmüştür
- Megaron adında yerleşim yerleri vardır. Mimaride taş, kerpiç ve ahşap kullanmışlardır.

Lidyalılar :

- Ticareti kolaylaştırmak için Elektron Sikkeyi üretmişlerdir. Kraliyet tarafından garanti altına alınmış ilk parayı kullanmışlardır.

BATI KÜLTÜRÜNÜN KAYNAKLARI

Minos :

- Diğer bir adı Girit adası kültürüdür. Minos Krallara verilen genel bir isimdir. Minos halkı Barışçı ve Ticaret ile uğraşmışlardır. Boğa oyunları Girit dininde büyük öneme sahiptir.

Mikenler : Truva savaşı bu dönemde yapıldı.

Helenler :

- Şehrin belgesi olarak Kente ‘ Asti ‘ , köy yerleşimine ise ‘ Kome ‘ denir.
- ilk demokrasiyi ve cumhuriyet rejimini kurmuşlardır .Yazılı yasalarla toplumda düzeni sağlamaya çalışmışlardır.

Spartalılar : Savaşçı kişilikleri ve disiplinleriyle öne çıkmışlardır.Köy yerine kışlalarda yaşamayı tercih etmişlerdir.

Atina : Demokrasinin ilk tohumları atılmıştır.Bilge,barışçı,aristokrat ve bilimlere açık nitelikleri ile dikkat çekmişlerdir

Romalılar :

- Devlet yönetiminde Kral yerine, konsül adını verdikleri, Meclis tarafından seçilen iki yüksek dereceli görevli bulunur.
- Konsüller yalnızca bir yıllığına seçilir, Devlet yönetimi, din işleri ve askeri idare bu iki kişiye veriliyordu.

- Kavimler göçü nedeniyle Batı ve Doğu olmak üzere iki ayrılmışlardır. Romada disiplin önemlidir, Baba Kelimesi kutsaldır.
- Hukuk alanında çok ileri gitmişlerdir, Avukatlık mesleğini çıkartmışlardır. Roma Hukuku olarak bilinir. Mimaride Roma harcını kullanmaları devrim yaratmıştır
- Ele geçirdikleri toprakları uzun süre ellerinde tutabilme ve yönetme en başarılı oldukları konulardır.

Ünite Sonundaki Sorular ve Cevaplar

- Neolitik Devir Üretimi geçiş olarak nitelendirilir.
- Gılgamış Destanının Konusu, Yaradılış ve Tufan Efsanesidir
- Altını ilk defa değerli bir maden olarak kabul eden Asurlardır.
- Piramitler Eski Mısır Krallığı döneminde inşa edilmiştir.
- Pers lerde Kralların Kralı unvanını alan Büyük Kral vardır
- Mısır ve Hitit arasında KADEŞ anlaşması yapıldı
- Fenike alfabesi, bugün kullanılan Latif Alfabesinin en eski kökenini oluşturur.
- Sokratesin savunması isimli eser Platon a aittir
- Aristoteles ‘ Sistematik Felsefenin Kurucusu dur.
- Romalıların en başarılı oldukları konu Ele geçirdikleri toprakları uzun süre ellerinde tutabilme ve yönetmedir.